

מכללת שערי משפט
מבחן מסכם במשפט ציבורי – מועד א' תשע"א – בעלי תארים

ד"ר אביעד הכהן

הוראות כלליות:

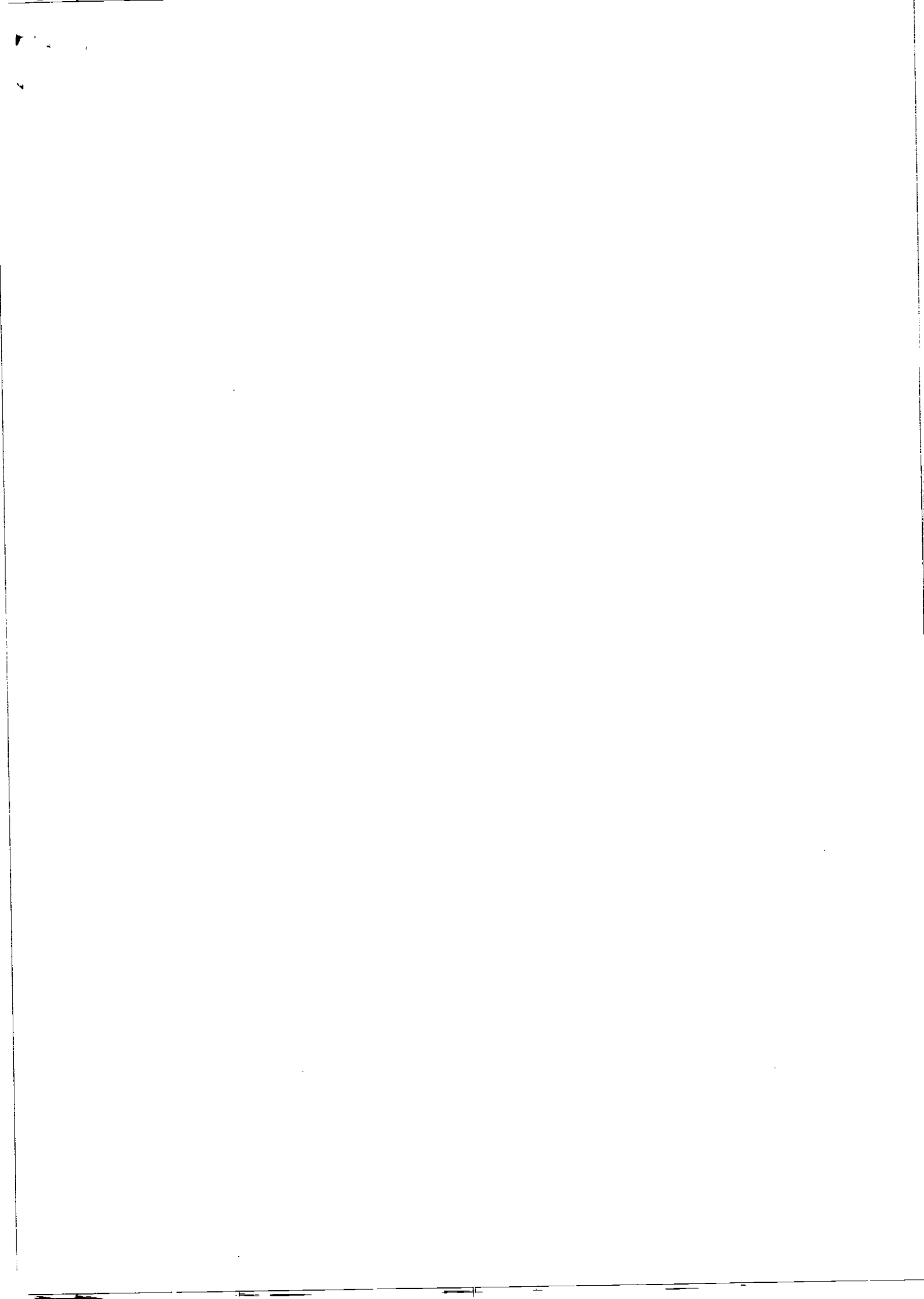
1. משך הבחינה : 2.5 שעות.
2. נא לכתוב בקיצור ולעניין. אורך מקסימלי לתשובה כולה – תמישה עמודים. אין לחרוג ממסגרת זו.
3. בעת הבחינה אין להשתמש בחומר חיצוני כלשהו פרט לסילאבוס של הקורס (לא חובה. רשות בלבד).
4. יש לכתוב בכתב יד קריא, גדול וברור.

מומלץ, טרם כתיבת הפתרון, לקרוא את האירוע המוצג פעמיים ולאחר מכן לכתוב בדף טיוטת שלד לפתרון. יש להתמקד בניתוח האירוע. חשיבה עצמאית וביקורתית ופתרונות יצירתיים יתוגמלו במיוחד, בתנאי שאין הם על חשבון החומר הנלמד.

במידה וקיימות חלופות עובדתיות אפשריות, אנא העלו כל אחת מהן בנפרד והתייחסו אליהן.

האימאם אחמד בן בלה, מראשי הפלג הצפוני של התנועה האיסלמית (מעמדו עשוי להשפיע על השפעת דבריו על קהל השומעים), נוהג מדי שבוע לשאת את דרשתו השבועית במסגד המרכזי באום אל פאחס. האם בכך הוא נהנה גם מחופש הדת בנוסף לחופש הביטוי או שלא המעמד קובע אלא תוכן הדרשה? תלוי בהגדרת חופש הדת וגבולותיו. (גם אם התפילה במסגד היא חלק מחופש הדת לא בטוח שהדרשה הנלווית אליה נכללת בו ובוודאי לא באותו היקף). לנוכח העיתוי והנסיבות – מועד יותר להשפעה מאשר אילו נאמרו אותם דברים בדיוק בחדר הרצאות ממוזג במקום אחר ולפני ציבור אחר) בעת השמעת דרשתו ביום ששי, בעיצומה של האינתיפאדה השנייה (העיתוי משמעותי. יוצר סיכון ברמת ודאות קרובה יותר. זמן מועד להתלקחות), התייחס האימאם לשאלה שהופנתה אליו על ידי אחד מבני קהילתו (האם חייב להשיב לפי מצוות הדת?), ואמר כי לפי הסורה השמינית בקוראן, "כל הכופרים שאינם מאמינים באסלאם הם בני מוות" (ב"סך הכל" ציטט מכתבי דת. לכאורה נהנה מההגנה שבחוק העונשין. אך ייתכן שעדיין ייחשב כהסתה בשל העיתוי והפוטנציאל – פס"ד עידן אלבה)

לאחר שהדברים פורסמו, נקרא האימאם לחקירה במשטרת עירון בחשד להשמעת דברי הסתה לגזענות והסתה לאלימות (המשטרה חייבת לחקור כשנודע לה על חשד לעבירה. האימאם אינו

נמחק:

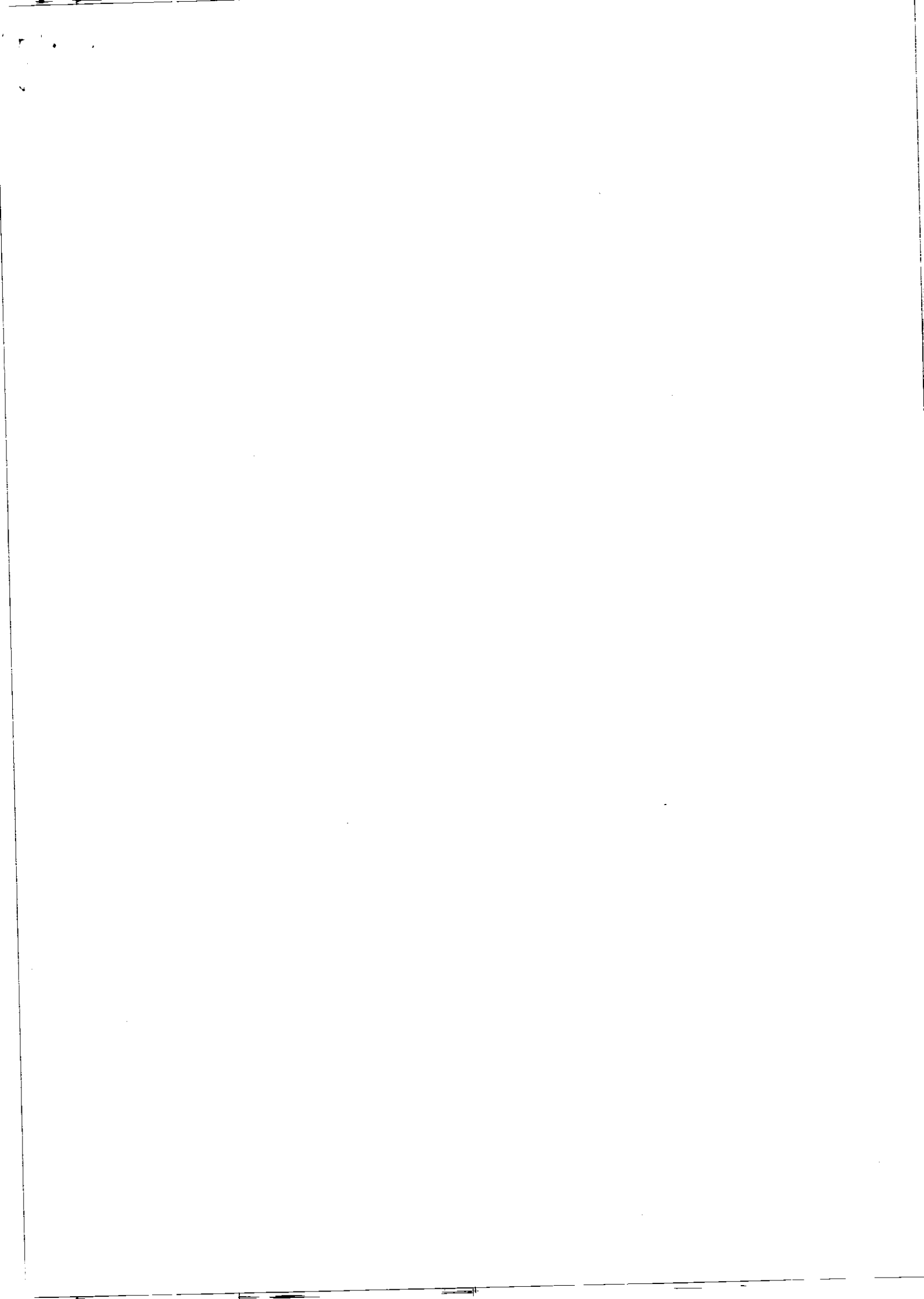
רשאי להימנע מהתייצבות. אם סבור שהשיקולים זרים - עליו ליזום הליך משפטי שימנע את
חקירתו אך אינו רשאי להימנע מהתייצבות - עקרון השוויון בפני החוק. האימאם סירב לבוא
לחקירה וטען כי מדובר ברדיפה על רקע פוליטי (טענת שיקול זר במשפט המנהלי - גם אם יוכח
שהיו שיקולים זרים, עדיין לא בטל מעיקרא ומאליו. יש להתייחס לתורת הבטלות היחסית. היה
יכול לטעון פגיעה בשוויון - הגנה מן הצדק - רבנים ואימאמים אחרים שאמרו דברי הסתה לא
פחות חמורים לא נחקרו. כראייה, הביא התבטאויות של אנשי אקדמיה ימניים שקראו לגרש את
הערבים בשל היותם "גייס, חמישי" ולהימנע מלהשכיר להם דירות, אך לא הועמדו לדין.

נמחק: 1

מספר ניסיונות של המשטרה לחקור את האימאם לא צלחו. באחד הימים, כאשר היה בדרכו
לשדה התעופה, בדרך לקיום מצוות החאגי במכה (פגיעה בחופש התנועה שלו ובחופש הדת), נעצר
על ידי השוטרים והובל לתחנת המשטרה בלוד. לאחר חקירה קצרה, הושאר במעצר כל הלילה
(פגיעה בחירות. לכאורה אין סיבה ממשית למעצר. ניתן למצוא חלופות במיוחד כשהחקירה כבר
נסתיימה. אפשרויות טענה מצד המשטרה: חשש לשיבוש הליכים, תיאום עדויות וכו' - צריך
להוכיח ולא די בהעלאת השערה בעלמא כדי לשלול חירות. כמו כן יש לבחון חלופות מעצר.
מידתיות וכו', ולמחרת היום, כשהגיע לבית המשפט לשם קיום דיון במעצרו, שוחרר בערבות של
מיליון ₪ (האם הסכום אינו מוגזם? טענת אפליה ביחס לעצורים אחרים. לא לפני שדרכו נלקח
ממנו (שלילת חופש תנועה. האם לתכלית ראויה. מידתיות? בחינת חלופות) ונאסר ממנו לעזוב את
תחומי העיר אום אל פאחס למשך חצי שנה. (כנ"ל)

קבוצה של אנשי שמאל מחתה על המעצר וביקשה לקיים הפגנה גדולה על המדרכה הצרה שמול
ביתו של השר לביטחון פנים הנמצא במרכז היישוב כוכב יבין (חירות ההפגנה. גבולותיה. האם גם
ליד ביתו הפרטי של איש ציבור? פס"ד דיין. אבחנה בין הזכויות השונות: של השכנים, בני משפחת
השר. עוברים ושבים. כלל תושבי היישוב). המשטרה אסרה על קיום ההפגנה, והודיעה למארגניה
כי תתיר רק לחמישים אנשים להציב משמרת מחאה בין השעות 14:00-16:00 ביום ששי, בגן
ציבורי הנמצא במרחק של 500 מ' מבית השר (מידתיות. פוטנציאל לטענת אפליה ביחס לקבוצות
מפגינים אחרות. דיון בנושא השוויון: שונות/רלוונטיות וכו')). ראש המועצה המקומית כוכב יבין,
משה לוי, שהתנגד לקיום ההפגנה ביישוב (שיקולים זרים? פגיעה בחופש ביטוי פוליטי?), הורה
לאנשי הביטחון של היישוב למנוע את כניסת כלי הרכב של המפגינים לתחומי היישוב, ולגרור את
הרכבים שיחנו בשעריו (לא מידתי. פגיעה בקניין, חירות, חופש תנועה).

כאות הזדהות עם המפגינים, תלו חברי האופוזיציה על מרפסות בתיהם שלט גדול שעליו תמונת
ראש המועצה כשהוא משתכשך במימי הג'קוזי באחד המלונות המפוארים באיים הקאריביים,

במחקר: ת אמונים, עד מתי תסתום פיותי? בנוסף, שלחו ילדים עם מאות "מלאיירים" שעליהם הופיע התמונה הנ"ל, כדי שיחלקו אותם בתיבות הדואר ביישוב.

בחברת יפהפייה מקומית, ומתחתיה הכיתוב: "משה לוי הנהנתן והמושחת (רמו לחקירת המשטרה בעניינו בחשד למרמה והפרגנועה בצנעת הפרט של הנמענים? דואר זבל).

ראש המועצה הורה לפקחי המועצה לרשום דו"חות כנגד חברי האופוזיציה בטענה שלפי חוקי התכנון והבנייה אסור לתלות ביישוב שלטים על קיר הבית החיצוני ללא קבלת רישיון מהעירייה. במקביל, הורה לפקחים לתלוש בכוח את השלטים.

צוות צילום של העיתון "ישראל מחר" ששמע על האירועים ביקש לפרסם כתבה על הנעשה ביישוב. בהגיעו למקום, אסר עליו קצין הביטחון של היישוב לעשות כן ובמקום התפתח דו שיח קולני בין הקצין לבין הצלם, שהוקלט על ידי הצלם באמצעות מכשיר MP3 שמצוי ברשותו דרך קבע (האזנת סתר? פגיעה בפרטיות. וכו'). הצלם, שברשותו הייתה עדשת "זום" משוכללת, הצליח לצלם את הילדים עם הפלאיירים (פגיעה בכבוד האדם! זכויות ילדים?), הביא את החומר למערכת, אך עורך הלילה בעיתון, שבת זודתו עובדת כמוזכירה ברשות המקומית, צנזר מחצית מהכתבה (חופש עיתונות. של כתב/עורך/זכות הציבור לדעת. גבולותיה).

יוסף, אביו של אחד הילדים שצולמו בכתבה, חשש כי פרסום התמונה יזיק לבנו והגיש תלונה במשטרה על עברת לשון הרע ופגיעה בפרטיות. המשטרה החליטה לסגור את התיק בטענה ש"אין עניין לציבור" (שיקולי העמדה לדין. הליכים ושיקולי היועמ"ש (ראיות לכאורה ו"עניין לציבור"). יוסף הגיש ערר על ההחלטה ליועץ המשפטי לממשלה, אך גם הלה הודיע שלא נמצאו די ראיות כדי להרשיע את הצלם בהליך פלילי (אבחנה בין סגירת תיק מסיבות שונות). היועץ הוסיף, שלנוכח גל הזיכויים הגדול של אנשי תקשורת שהועמדו לדין בשנים האחרונות, ולנוכח פרשיות רצח ושוחד חמורות בהרבה, שנמצאות בטיפול המשטרה והפרקליטות, ממילא "אין עוד עניין לציבור" בסיפור כה פגוט, ולכל היותר "זה עניין לוועדת האתיקה של מועצת העיתונות" (האם שיקול זה יעמוד במבחן לאור הפסיקה?).

כל הגורמים השונים שמעורבים בפרשה פונים אליכם בבקשה שתתנו להם ייעוץ משפטי ראוי ומבוסס, כיצד יוכלו לממש בדרך הטובה ביותר את זכויותיהם ומטרותיהם בסוגיה זו. העמידו לרשות כל אחד מהם את הייעוץ הראוי לו. במסגרת תשובתכם תנו דעתכם לכל הסוגיות, החוקתיות והמנהליות השונות, ולהיבטים הפרוצידורליים שכרוכים בטיפולכם בסוגיה זו.

בהצלחה!

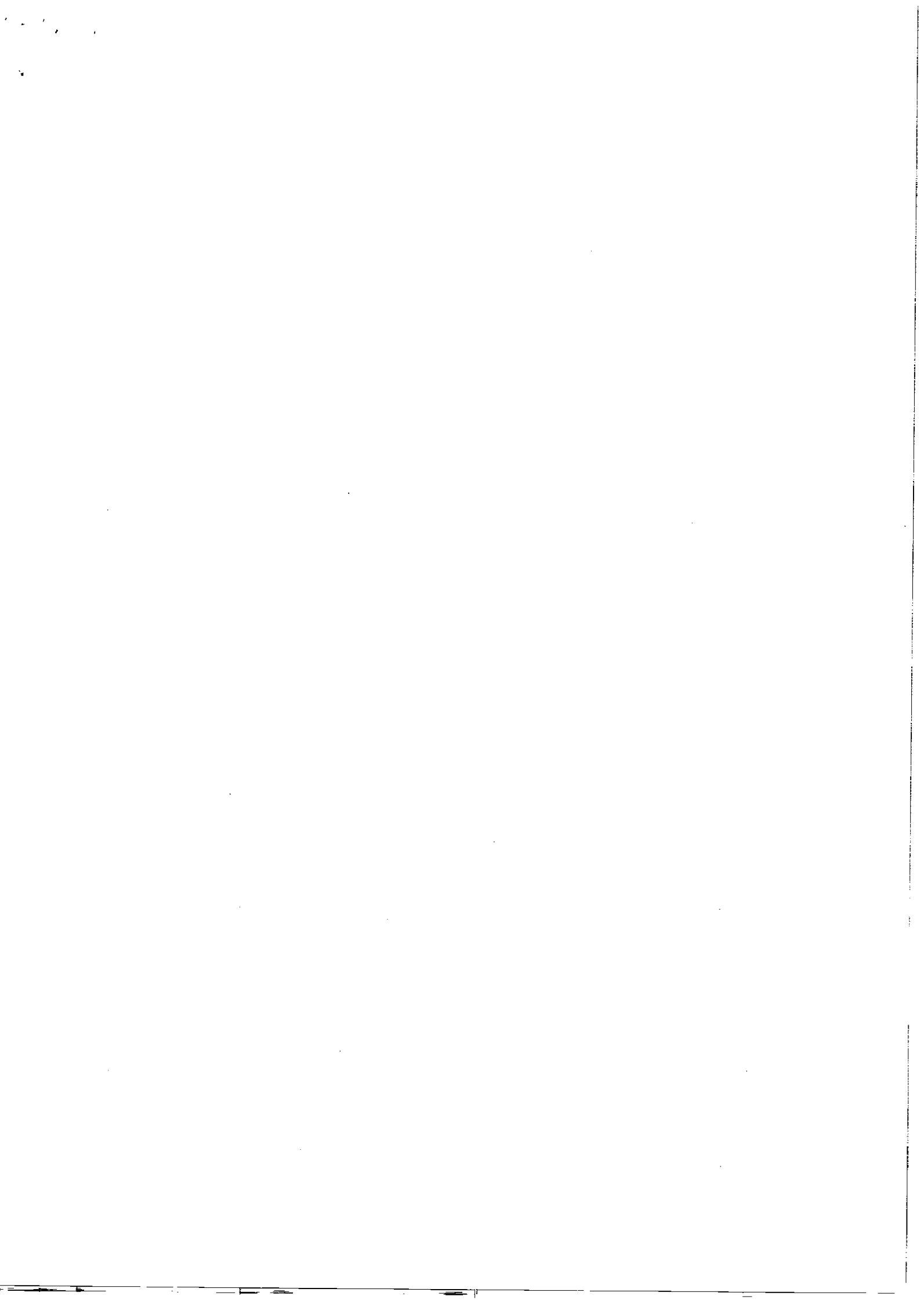
חוק העונשין, תשל"ז-1977

133. העושה מעשה לשם המרדה, או מנסה, מכין עצמו או קושר קשר עם חברו לעשות מעשה כאמור, דינו - מאסר חמש שנים.

134. (א) המפרסם, מדפיס או משעתק פרסום ויש בו כדי להמריד, דינו - מאסר חמש שנים והפרסום יחולט.

לענין סימן זה, "להמריד" הוא אחת מאלה:

(1) להביא לידי שנאה, כוז או אי-נאמנות למדינה או לרשויות השלטון או

המשפט שלה שהוקמו כדין;
(2) להסית או לגרות את יושבי הארץ שינסו להשיג, בדרכים לא כשרות, שינויו של דבר שיסודו כדין;
(3) לעורר אי רצון או מורת רוח בקרב יושבי הארץ;
(4) לעורר מדינים ואיבה בין חלקים שונים של האוכלוסין.
137. באישום לפי סעיפים 133 או 134 לא תהא הגנה שהפרסום שיש בו לפי הטענה כדי להמריד הוא אמת.

אינה הגנה
(23
1

138. אין רואים מעשה, נאום או פרסום כהמרדה, אם מגמתם אינה אלא אחת מאלה:
(1) להוכיח שהממשלה הוטעתה או טעתה במעשה שעשתה;
(2) להוקיע טעויות או פגמים בדיני המדינה או בסדרה, או במוסד ממוסדותיהם שהוקמו כדין, או בסדרי השלטון והמשפט, והכל כדי להביא לידי תיקון הטעויות או הפגמים;
(3) לשכנע את אזרחי המדינה או יושביה שינסו להביא בדרכים כשרות לשינוי דבר שיסודו כדין;
(4) להוקיע, מתוך מגמה לסלק, דברים המעוררים או העלולים לעורר מדינים או רגשי עוינות בין חלקים שונים של האוכלוסין.

זולה
[(5)6C

144 א. בסימן זה —
"גזענות" - רדיפה, השפלה, ביזוי, גילוי איבה, עוינות או אלימות, או גרימת מדינים כלפי ציבור או חלקים של האוכלוסיה, והכל בשל צבע או השתייכות לגזע או למוצא לאומי-אתני;
"פרסם" - (נמחקה).

(20
1

144 ב. (א) המפרסם דבר מתוך מטרה להסית לגזענות, דינו - מאסר חמש שנים.
(ב) לענין סעיף זה, אין נפקא מינה אם הפרסום הביא לגזענות או לא ואם היה בו אמת או לא.

(52
1
ס הסחה

144 ג. (א) פרסום דין וחשבון נכון והוגן על מעשה כאמור בסעיף 144 ב, לא יראוהו כעבירה על אותו סעיף, ובלבד שלא נעשה מתוך מטרה להביא לגזענות.
(ב) פרסום ציטוט מתוך כתבי דת וספרי חפילה, או שמירה על פולחן של דת, לא יראו אותם כעבירה לפי סעיף 144 ב, ובלבד שלא נעשה מתוך מטרה להסית לגזענות.

(20
1

144 ד. המחזיק לשם הפצה פרסום האסור לפי סעיף 144 ב כדי להביא לגזענות, דינו - מאסר שנה, והפרסום יחולט.
144 ד. (בוטל).

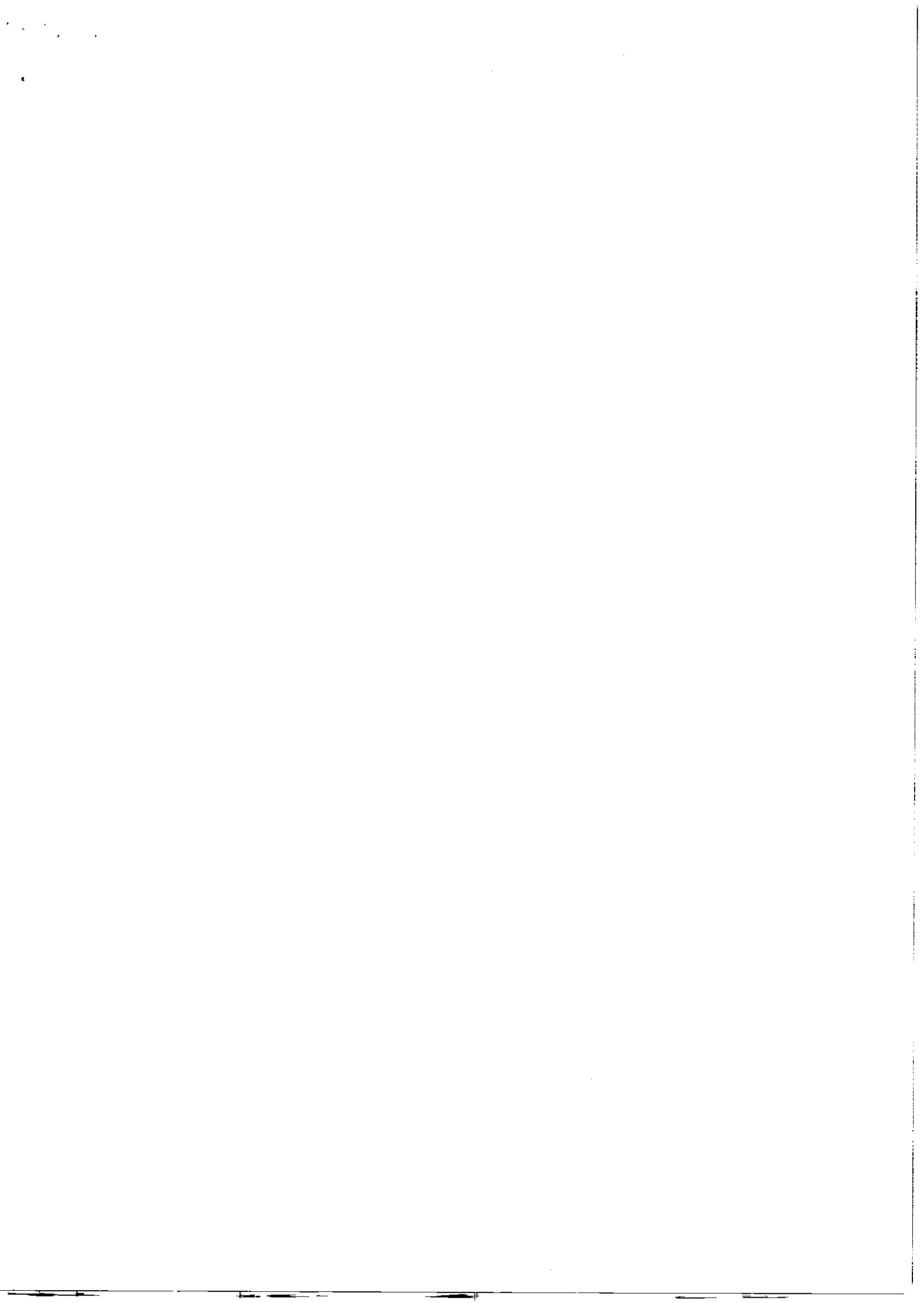
ס גזעני
(20
1

144 ט. (א) המפרסם קריאה לעשיית מעשה אלימות או טרור, או דברי שבת, אהדה או עידוד למעשה אלימות או טרור, תמיכה בו או הזדהות עמו (בסעיף זה - פרסום מסית), ועל פי תוכנו של הפרסום המסית והנסיבות שבהן פורסם, יש אפשרות ממשית שיביא לעשיית מעשה אלימות או טרור, דינו - מאסר חמש שנים.

(82
2'

(ב) בסעיף זה, "מעשה אלימות או טרור" - עבירה הפוגעת בגופו של אדם או המעמידה אדם בסכנת מוות או בסכנת חבלה חמורה.
(ג) פרסום דין וחשבון נכון והוגן על פרסום האסור על פי הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), אינו עבירה לפי סעיף זה.

יחוח או
(66
2'

חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 1

1. איסור הפגיעה בפרטיות: לא יפגע אדם בפרטיות של זולתו ללא הסכמתו.
2. פגיעה בפרטיות מהי [תיקון: תשס"ו, תשס"ז]
פגיעה בפרטיות היא אחת מאלה:
 - (1) בילוש או התחקות אחרי אדם, העלולים להטרידו, או הטרדה אחרת;
 - (2) האזנה האסורה על פי חוק;
 - (3) צילום אדם כשהוא ברשות היחיד;
 - (4) פרסום תצלומו של אדם ברבים בניסבות שבהן עלול הפרסום להשפילו או לבזותו;
 - (5) העתקת תוכן של מכתב או כתב אחר שלא נועד לפרסום, או שימוש בתכנו, בלי רשות מאת הנמען או הכותב, והכל אם אין הכתב בעל ערך היסטורי ולא עברו חמש עשרה שנים ממועד כתיבתו. לענין זה, "כתב" - לרבות מסר אלקטרוני כהגדרתו בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001.
 - (6) שימוש בשם אדם, בכינויו, בתמונתו או בקולו, לשם ריווח;
 - (7) הפרה של חובת סודיות שנקבעה בדין לגבי עניני הפרטיים של אדם;
 - (8) הפרה של חובת סודיות לגבי עניני הפרטיים של אדם, שנקבעה בהסכם מפורש או משתמע;
 - (9) שימוש בידיעה על עניני הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה;
 - (10) פרסומו או מסירתו של דבר שהושג בדרך פגיעה בפרטיות לפי פסקאות (1) עד (7) או (9);
 - (11) פרסומו של ענין הנוגע לצנעת חייו האישיים של אדם, לרבות עברו המיני או למצב בריאותו, או להתנהגותו ברשות היחיד.

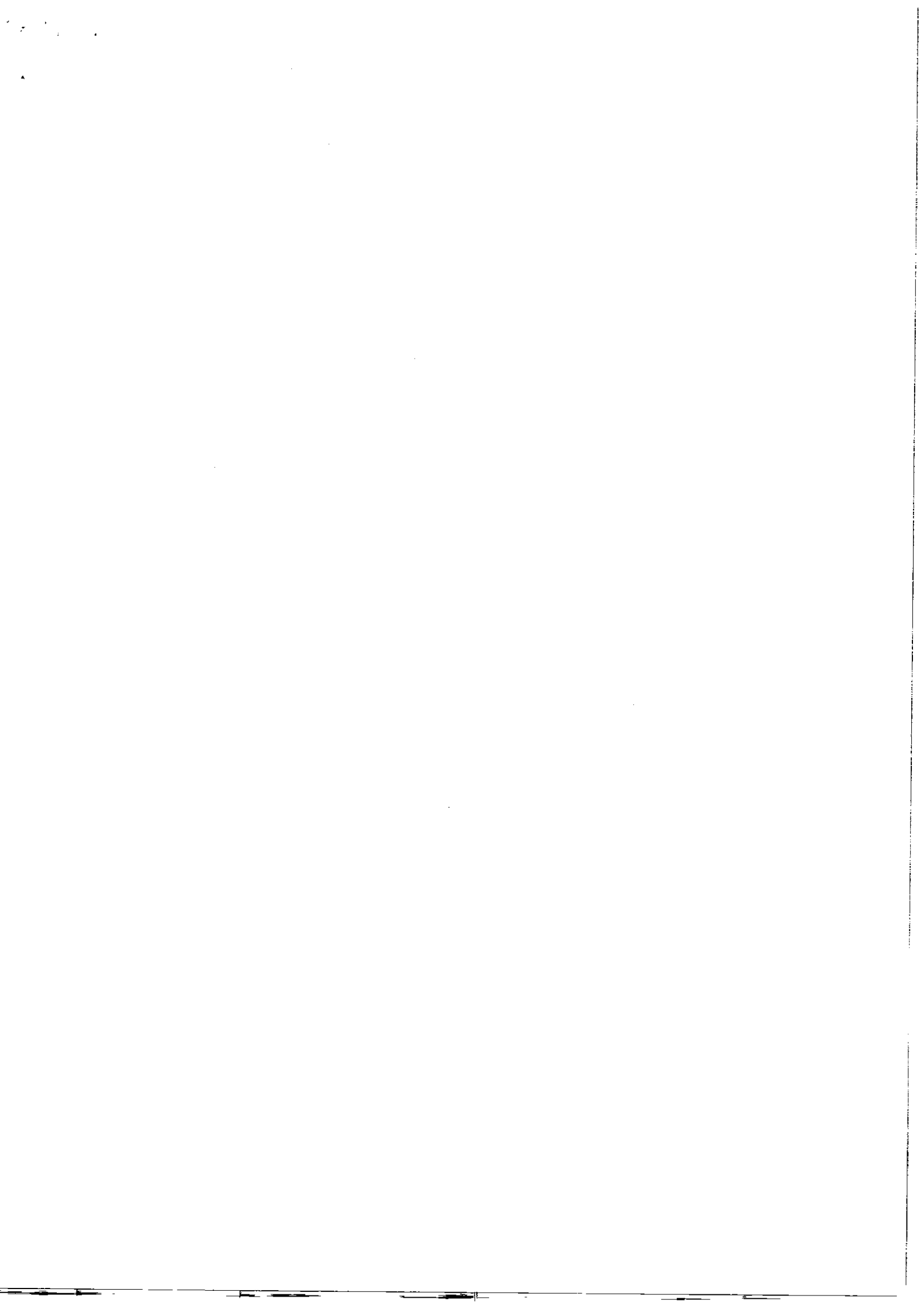
3. הגדרת מונחים [תיקון: תשמ"א, תשנ"ו, תשס"ז]

לענין חוק זה -

- "אדם" - לענין סעיפים 13, 7, 2, 17, 14, ב, ג, 17, 17, 23, א, 23 ב ו - 25 למעט תאגיד;
"הסכמה" - הסכמה מדעת, במפורש או מכללא;
"פרסום" - כמשמעותו בסעיף 2 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 3;
"צילום" - לרבות הסרטה.
"שימוש" - לרבות גילוי, העברה ומסירה.

18. הגנות מה הן

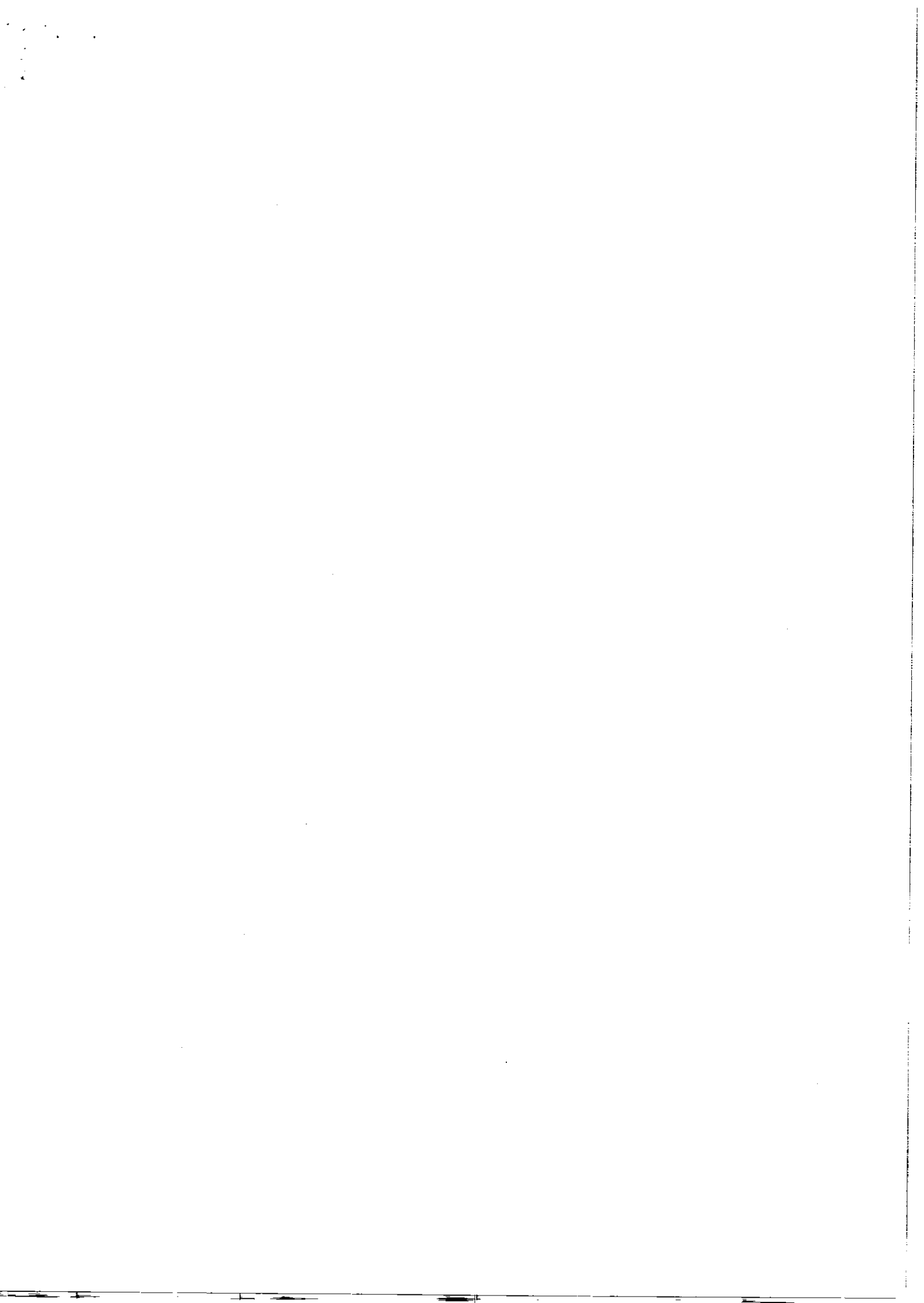
- במשפט פלילי או אזרחי בשל פגיעה בפרטיות תהא זו הגנה טובה אם נתקיימה אחת מאלה:
 - (1) הפגיעה נעשתה בדרך של פרסום שהוא מוגן לפי סעיף 13 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965;
 - (2) הנתבע או הנאשם עשה את הפגיעה בתום לב באחת הנסיבות האלה:

- (א) הוא לא ידע ולא היה עליו לדעת על אפשרות הפגיעה בפרטיות ;
- (ב) הפגיעה נעשתה בניסיונות שבהן היתה מוטלת על הפוגע חובה חוקית, מוסרית, חברתית או מקצועית לעשותה ;
- (ג) הפגיעה נעשתה לשם הגנה על ענין אישי כשר של הפוגע ;
- (ד) הפגיעה נעשתה תוך ביצוע עיסוקו של הפוגע כדין ובמהלך עבודתו הרגיל, ובלבד שלא נעשתה דרך פרסום ברבים ;
- (ה) הפגיעה היתה בדרך של צילום, או בדרך של פרסום תצלום, שנעשה ברשות הרבים ודמות הנפגע מופיעה בו באקראי ;
- (ו) הפגיעה נעשתה בדרך של פרסום שהוא מוגן לפי פסקאות (4) עד (11) לסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 ;
- (3) בפגיעה היה ענין ציבורי המצדיק אותה בניסיונות הענין, ובלבד שאם היתה הפגיעה בדרך של פרסום - הפרסום לא היה כוזב.

20. נטל ההוכחה [תיקון : תשס"ז]

- (א) הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפגיעה בפרטיות באחת הנסיבות האמורות בסעיף 18(2) ושהפגיעה לא חרגה מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את הפגיעה בתום לב.
- (ב) חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפגיעה בפרטיות שלא בתום לב אם הוא פגע ביודעין במידה גדולה משהיתה נחוצה באופן סביר לצורך העניינים שניתנה להם הגנה בסעיף 18(2).
- (ג) חזקה על נאשם או נתבע הטוען להגנה על פי סעיף 18(2) (ב) או (ד) שעשה את הפגיעה בפרטיות שלא בתום לב, אם ביצע את הפגיעה תוך כדי הפרת הכללים או העקרונות של אתיקה מקצועית החלים עליו מכות דין או המקובלים על אנשי המקצוע שהוא נמנה עמם ואולם חזקה כאמור לא תחול אם הפגיעה נעשתה בניסיונות שבהל הנאשם או הנתבע פעל בהתאם לחובה חוקית המוטלת עליו.

מכללת שערי משפט

מבחן מסכם במשפט ציבורי – מועד א' תשע"א – בעלי תארים

ד"ר אביעד הכהן

הוראות כלליות:

1. משך הבחינה : 2.5 שעות.
2. נא לכתוב בקיצור ולעניין. אורך מקסימלי לתשובה כולה – חמישה עמודים. אין לחרוג ממסגרת זו.
3. בעת הבחינה אין להשתמש בחומר חיצוני כלשהו פרט לסילאבוס של הקורס (לא חובה. רשות בלבד).
4. יש לכתוב בכתב יד קריא, גדול וברור.

מומלץ, טרם כתיבת הפתרון, לקרוא את האירוע המוצג פעמיים ולאחר מכן לכתוב בדף טיוטת שלד לפתרון. יש להתמקד בניתוח האירוע. חשיבה עצמאית וביקורתית ופתרונות יצירתיים יתוגמלו במיוחד, בתנאי שאין הם על חשבון החומר הנלמד.

במידה וקיימות חלופות עובדתיות אפשריות, אנא העלו כל אחת מהן בנפרד והתייחסו אליהן.

האימאם אחמד בן בלה, מראשי הפלג הצפוני של התנועה האיסלמית, נוהג מדי שבוע לשאת את דרשתו השבועית במסגד המרכזי באום אל פאחם. בעת השמעת דרשתו ביום ששי, בעיצומה של האינתיפאדה השנייה, התייחס האימאם לשאלה שהופנתה אליו על ידי אחד מבני קהילתו, ואמר כי לפי הסורה השמינית בקוראן, "כל הכופרים שאינם מאמינים באסלאם הם בני מוות".

לאחר שהדברים פורסמו, נקרא האימאם לחקירה במשטרת עירון בחשד להשמעת דברי הסתה לגזענות והסתה לאלימות. האימאם סירב לבוא לחקירה וטען כי מדובר ברדיפה על רקע פוליטי. כראייה, הביא התבטאויות של אנשי אקדמיה ימניים שקראו לגרש את הערבים בשל היותם "גיס תמישי" ולהימנע מלהשכיר להם דירות, אך לא הועמדו לדין.

מספר ניסיונות של המשטרה לחקור את האימאם לא צלחו. באחד הימים, כאשר היה בדרכו לשדה התעופה, בדרך לקיום מצוות החאגי' במכה, נעצר על ידי השוטרים והובל לתחנת המשטרה בלוד. לאחר חקירה קצרה, הושאר במעצר כל הלילה, ולמחרת היום, כשהגיע לבית המשפט לשם קיום דיון במעצרו, שוחרר בערבות של מיליון ₪. לא לפני שדרכו נלקח ממנו ונאסר ממנו לעזוב את תחומי העיר אום אל פאחם למשך חצי שנה.

קבוצה של אנשי שמאל מתתה על המעצר וביקשה לקיים הפגנה גדולה על המדרכה הצרה שמול ביתו של השר לביטחון פנים הנמצא במרכז היישוב כוכב יבין. המשטרה אסרה על קיום ההפגנה, והודיעה למארגניה כי תתיר רק לחמישים אנשים להציב משמרת מחאה בין השעות 14:00-16:00 ביום ששי, בגן ציבורי הנמצא במרחק של 500 מ' מבית השר. ראש המועצה המקומית כוכב יבין, משה לוי, שהתנגד לקיום ההפגנה ביישוב, הורה לאנשי הביטחון של היישוב למנוע את כניסת כלי הרכב של המפגינים לתחומי היישוב, ולגרור את הרכבים שיחנו בשערי.

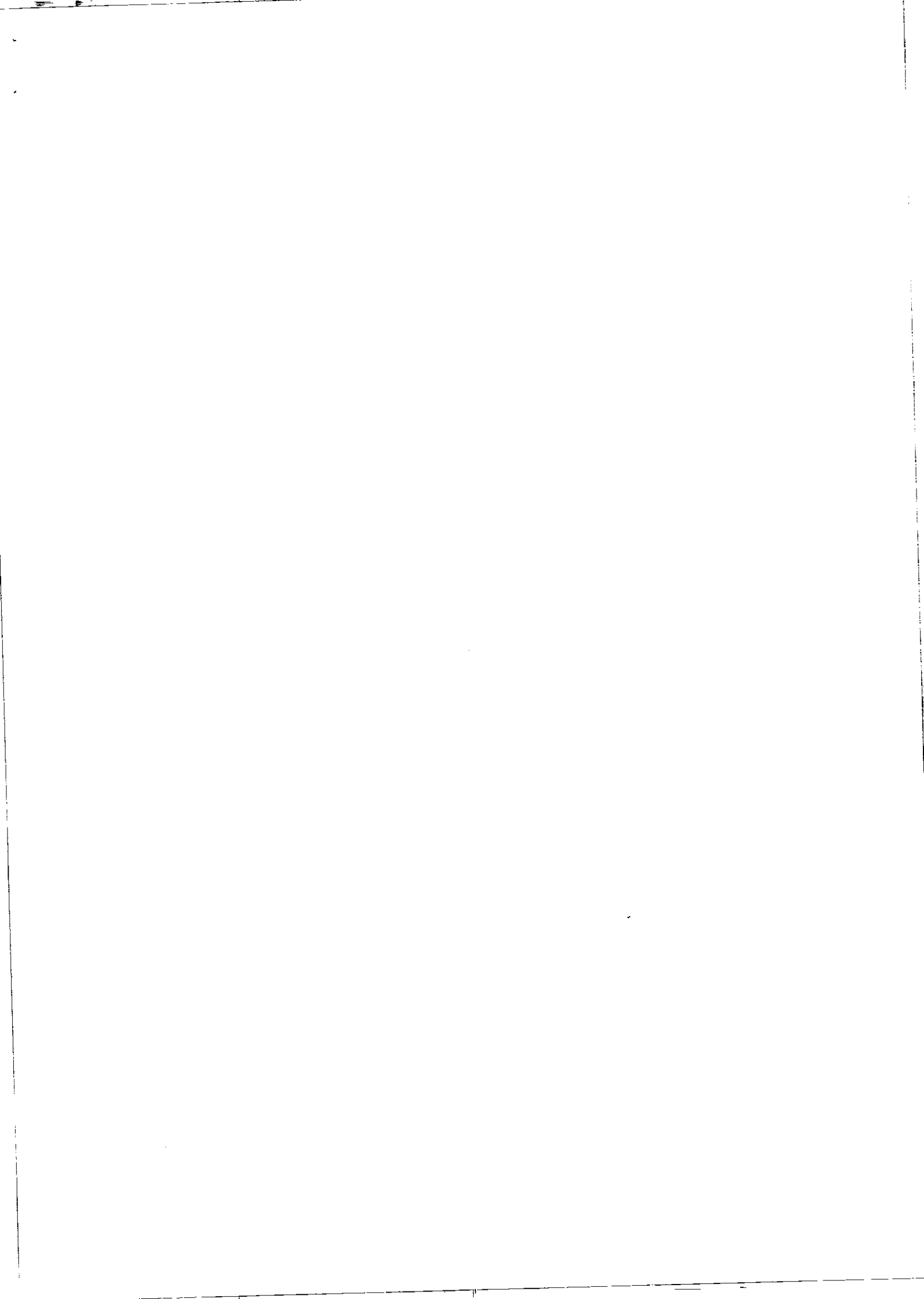
כאות הזדהות עם המפגינים, תלו חברי האופוזיציה על מרפסות בתיהם שלט גדול שעליו תמונת ראש המועצה כשהוא משתכשך במימי הגיקוזי באחד המלונות המפוארים באיים הקאריביים, בחברת יפהפייה מקומית, ומתחתיה הכיתוב: "משה לוי הנהנתן והמושחת (רמז) לחקירת המשטרה בעניינו בחשד למרמה והפרת אמונים), עד מתי תסתום פיות!". בנוסף, שלחו ילדים עם מאות "פלאיירים" שעליהם הופיע התמונה הנ"ל, כדי שיחלקו אותם בתיבות הדואר ביישוב. ראש המועצה הורה לפקחי המועצה לרשום דו"חות כנגד חברי האופוזיציה בטענה שלפי חוקי התכנון והבנייה אסור לתלות ביישוב שלטים על קיר הבית החיצוני ללא קבלת רישיון מהעירייה. במקביל, הורה לפקחים לתלוש בכוח את השלטים.

צוות צילום של העיתון "ישראל מחר" ששמע על האירועים ביקש לפרסם כתבה על הנעשה ביישוב. בהגיעו למקום, אסר עליו קצין הביטחון של היישוב לעשות כן ובמקום התפתח דו שיח קולני בין הקצין לבין הצלם, שהוקלט על ידי הצלם באמצעות מכשיר MP3 שמצוי ברשותו דרך קבע. הצלם, שברשותו הייתה עדשת "זום" משוכללת, הצליח לצלם את הילדים עם הפלאיירים, הביא את החומר למערכת, אך עורך הלילה בעיתון, שבת דודתו עובדת כמזכירה ברשות המקומית, צנזר מחצית מהכתבה.

יוסף, אביו של אחד הילדים שצולמו בכתבה, חשש כי פרסום התמונה יזיק לבנו והגיש תלונה במשטרה על עברת לשון הרע ופגיעה בפרטיות. המשטרה החליטה לסגור את התיק בטענה ש"אין עניין לציבור". יוסף הגיש ערר על ההחלטה ליועץ המשפטי לממשלה, אך גם הלה הודיע שלא נמצאו די ראיות כדי להרשיע את הצלם בהליך פלילי. היועץ הוסיף, שלנוכח גל הזיכויים הגדול של אנשי תקשורת שהועמדו לדין בשנים האחרונות, ולנוכח פרשיות רצח ושוחד תמורות בהרבה, שנמצאות בטיפול המשטרה והפרקליטות, ממילא "אין עוד עניין לציבור" בסיפור כה פעוט, ולכל היותר "זה עניין לוועדת האתיקה של מועצת העיתונות".

כל הגורמים השונים שמעורבים בפרשה פונים אליכם בבקשה שתתנו להם ייעוץ משפטי ראוי ומבוסס, כיצד יוכלו לממש בדרך הטובה ביותר את זכויותיהם ומטרותיהם בסוגיה זו. העמידו לרשות כל אחד מהם את הייעוץ הראוי לו. במסגרת תשובתכם תנו דעתכם לכל הסוגיות, החוקתיות והמנהליות השונות, ולהיבטים הפרוצדורליים שכרוכים בטיפולכם בסוגיה זו.

בהצלחה!

133. העושה מעשה לשם המרדה, או מנסה, מכין עצמו או קושר קשר עם חברו לעשות מעשה כאמור, דינו - מאסר חמש שנים.
134. (א) המפרסם, מדפיס או משעתק פרסום ויש בו כדי להמריד, דינו - מאסר חמש שנים והפרסום יחולט.

לענין סימן זה, "להמריד" הוא אחת מאלה:

- (1) להביא לידי שנאה, בוז או אי-נאמנות למדינה או לרשויות השלטון או המשפט שלה שהוקמו כדין;
- (2) להסית או לגרות את יושבי הארץ שינסו להשיג, בדרכים לא כשרות, שינוי של דבר שיסודו כדין;
- (3) לעורר אי רצון או מורת רוח בקרב יושבי הארץ;
- (4) לעורר מדנים ואיבה בין חלקים שונים של האוכלוסין.

137. באישום לפי סעיפים 133 או 134 לא תהא הגנה שהפרסום שיש בו לפי הטענה כדי להמריד הוא אמת.

138. אין רואים מעשה, נאום או פרסום כהמרדה, אם מגמתם אינה אלא אחת מאלה:

- (1) להוכיח שהממשלה הוטעתה או טעתה במעשה שעשתה;
- (2) להוקיע טעויות או פגמים בדיני המדינה או בסדרה, או במוסד ממוסדותיהם שהוקמו כדין, או בסדרי השלטון והמשפט, והכל כדי להביא לידי תיקון הטעויות או הפגמים;
- (3) לשכנע את אזרחי המדינה או יושביה שינסו להביא בדרכים כשרות לשינוי דבר שיסודו כדין;
- (4) להוקיע, מתוך מגמה לסלק, דברים המעוררים או העלולים לעורר מדנים או רגשי עוינות בין חלקים שונים של האוכלוסין.

144.א. בסימן זה —

"גזענות" - רדיפה, השפלה, ביזוי, גילוי איבה, עוינות או אלימות, או גרימת מדנים כלפי ציבור או חלקים של האוכלוסייה, והכל בשל צבע או השתייכות לגזע או למוצא לאומי-אתני;

"פרסם" - (נמחקה).

144.ב. (א) המפרסם דבר מתוך מטרה להסית לגזענות, דינו - מאסר חמש שנים.

(ב) לענין סעיף זה, אין נפקא מינה אם הפרסום הביא לגזענות או לא ואם היה בו אמת או לא.

144.ג. (א) פרסום דין וחשבון נכון והוגן על מעשה כאמור בסעיף 144.ב, לא יראוהו כעבירה על אותו סעיף, ובלבד שלא נעשה מתוך מטרה להביא לגזענות.

(ב) פרסום ציטוט מתוך כתבי דת וספרי תפילה, או שמירה על פולחן של דת, לא יראו אותם כעבירה לפי סעיף 144.ב, ובלבד שלא נעשה מתוך מטרה להסית לגזענות.

144.ד. המחזיק לשם הפצה פרסום האסור לפי סעיף 144.ב כדי להביא לגזענות, דינו - מאסר שנה, והפרסום יחולט.

144.ד. (בוטל).

144ד2. (א) המפרסם קריאה לעשיית מעשה אלימות או טרור, או דברי שבח, אהדה או עידוד למעשה אלימות או טרור, תמיכה בו או הזדהות עמו (בסעיף זה – פרסום מסית), ועל פי תוכנו של הפרסום המסית והנסיבות שבהן פורסם, יש אפשרות ממשית שיביא לעשיית מעשה אלימות או טרור, דינו – מאסר חמש שנים.

(ב) בסעיף זה, "מעשה אלימות או טרור" – עבירה הפוגעת בגופו של אדם או המעמידה אדם בסכנת מוות או בסכנת חבלה חמורה.

(ג) פרסום דין וחשבון נכון והוגן על פרסום האסור על פי הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), אינו עבירה לפי סעיף זה.

חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 1

1. איסור הפגיעה בפרטיות: לא יפגע אדם בפרטיות של זולתו ללא הסכמתו.

2. פגיעה בפרטיות מהי [תיקון: תשס"ו, תשס"ז]

פגיעה בפרטיות היא אחת מאלה:

(1) בילוש או התחקות אחרי אדם, העלולים להטרידו, או הטרדה אחרת;

(2) האזנה האסורה על פי חוק;

(3) צילום אדם כשהוא ברשות היחיד;

(4) פרסום תצלומו של אדם ברבים בנסיבות שבהן עלול הפרסום להשפילו או לבזותו;

(5) העתקת תוכן של מכתב או כתב אחר שלא נועד לפרסום, או שימוש בתוכנו, בלי רשות מאת הנמען או הכותב, והכל אם אין הכתב בעל ערך היסטורי ולא עברו חמש עשרה שנים ממועד כתיבתו. לענין זה, "כתב" – לרבות מסר אלקטרוני כהגדרתו בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001.

(6) שימוש בשם אדם, בכינויו, בתמונתו או בקולו, לשם ריווח;

(7) הפרה של חובת סודיות שנקבעה בדין לגבי עניניו הפרטיים של אדם;

(8) הפרה של חובת סודיות לגבי עניניו הפרטיים של אדם, שנקבעה בהסכם מפורש או משתמע;

(9) שימוש בידיעה על עניניו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה;

(10) פרסומו או מסירתו של דבר שהושג בדרך פגיעה בפרטיות לפי פסקאות (1) עד (7) או (9);

(11) פרסומו של ענין הנוגע לצנעת חייו האישיים של אדם, לרבות עברו המיני או למצב בריאותו, או להתנהגותו ברשות היחיד.

3. הגדרת מונחים [תיקון: תשמ"א, תשנ"ו, תשס"ז]

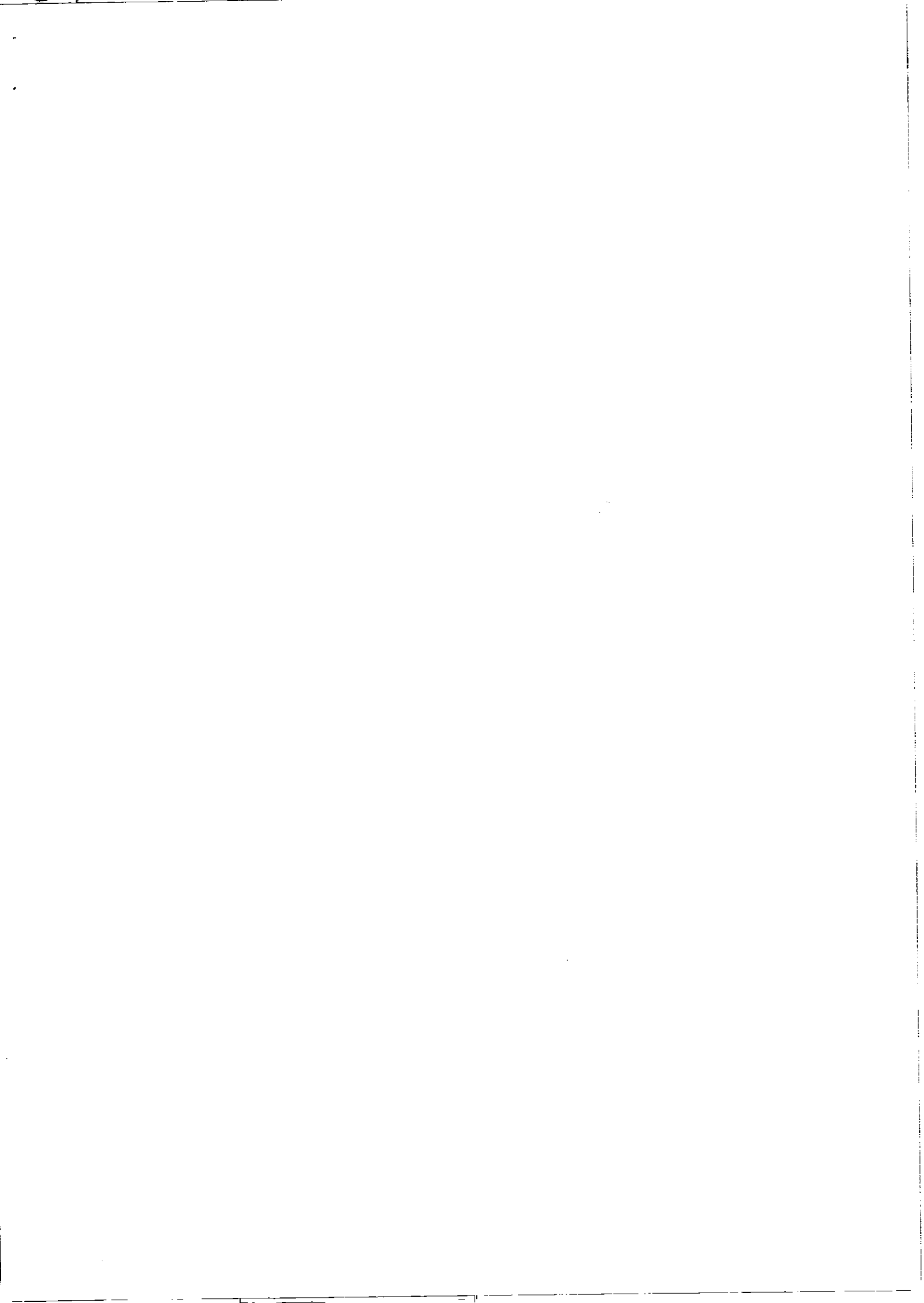
לענין חוק זה –

"אדם" – לענין סעיפים 13, 7, 2, 17, 14, ב, 17, ג, 17, ז, 23, א, 23 ב, ו - 25 למעט תאגיד;

"הסכמה" – הסכמה מדעת, במפורש או מכללא;

"פרסום" – כמשמעותו בסעיף 2 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 3;

"צילום" – לרבות הסרטה.

18. הגנות מה הן

במשפט פלילי או אזרחי בשל פגיעה בפרטיות תהא זו הגנה טובה אם נתקיימה אחת מאלה:

(1) הפגיעה נעשתה בדרך של פרסום שהוא מוגן לפי סעיף 13 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 ;

(2) הנתבע או הנאשם עשה את הפגיעה בתום לב באחת הנסיבות האלה :

(א) הוא לא ידע ולא היה עליו לדעת על אפשרות הפגיעה בפרטיות ;

(ב) הפגיעה נעשתה בנסיבות שבהן היתה מוטלת על הפוגע חובה חוקית, מוסרית, חברתית או מקצועית לעשותה ;

(ג) הפגיעה נעשתה לשם הגנה על ענין אישי כשר של הפוגע ;

(ד) הפגיעה נעשתה תוך ביצוע עיסוקו של הפוגע כדין ובמהלך עבודתו הרגיל, ובלבד שלא נעשתה דרך פרסום ברבים ;

(ה) הפגיעה היתה בדרך של צילום, או בדרך של פרסום תצלום, שנעשה ברשות הרבים ודמות הנפגע מופיעה בו באקראי ;

(ו) הפגיעה נעשתה בדרך של פרסום שהוא מוגן לפי פסקאות (4) עד (11) לסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 ;

(3) בפגיעה היה ענין ציבורי המצדיק אותה בנסיבות הענין, ובלבד שאם היתה הפגיעה בדרך של פרסום - הפרסום לא היה כוזב.

20. נטל ההוכחה [תיקון : תשס"ז]

(א) הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפגיעה בפרטיות באחת הנסיבות האמורות בסעיף 18(2) ושהפגיעה לא חרגה מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את הפגיעה בתום לב.

(ב) חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפגיעה בפרטיות שלא בתום לב אם הוא פגע ביודעין במידה גדולה משהיתה נחוצה באופן סביר לצורך הענינים שניתנה להם הגנה בסעיף 18(2).

(ג) חזקה על נאשם או נתבע הטוען להגנה על פי סעיף 18(2)(ב) או (ד) שעשה את הפגיעה בפרטיות שלא בתום לב, אם ביצע את הפגיעה תוך כדי הפרת הכללים או העקרונות של אתיקה מקצועית החלים עליו מכוח דין או המקובלים על אנשי המקצוע שהוא נמנה עמהם ואולם חזקה כאמור לא תחול אם הפגיעה נעשתה בנסיבות שבהל הנאשם או הנתבע פעל בהתאם לחובה חוקית המוטלת עליו.

